

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

02.06.2025

протокол № 08, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 02.06.2025 № 104

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ /

THEORY OF LITERATURE

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки /	Arts and Humanities
Спеціальність	B11 Філологія /	Philology
Спеціалізація	B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська /	Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language — English
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська /	Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language — English

Розробник: Тимощук Наталія, кандидат філологічних наук, доцент

Гарант освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська» — Тимощук Наталія, кандидат філологічних наук, доцент

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу від 28.04.2025 року, протокол №04;

на засіданні вченої ради ОФФ від 22.05.2025 року, протокол № 05.

Рецензенти:

Нечипоренко Віолета, кандидат філологічних наук, доцент

Прадівлянна Людмила, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 16.06.2025 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,51.

Обл.-вид. арк. 1,19. Тираж 2. Зам. № 265.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою вивчення освітнього компонента «Теорія літератури» є формування глибокого розуміння фундаментальних засад теорії літератури, ознайомлення з провідними літературознавчими концепціями та актуальними методологічними тенденціями. Особливу увагу приділено системному осмисленню художньої літератури як виду мистецтва, її внутрішнім механізмам, жанровій специфіці, стилістичним особливостям і взаємозв'язкам із соціокультурним середовищем. Курс є фундаментальним для підготовки майбутніх філологів, забезпечуючи теоретико-методологічну базу для ґрунтовного аналізу художніх текстів і літературних явищ.

Відповідно до цілей сталого розвитку освітній компонент забезпечує фундаментальну гуманітарну підготовку, розвиває критичне мислення, аналітичні навички та компетенції у сфері філології, що сприяє підвищенню рівня освіти; аналіз літературних текстів включає осмислення гендерних наративів, репрезентації соціальних ролей і культурних стереотипів; вивчення літератури як частини культурної спадщини допомагає формувати відповідальне ставлення до культурного різноманіття та історичної пам'яті; література як спосіб осмислення суспільних процесів сприяє формуванню етичних цінностей, демократичного мислення та соціальної відповідальності.

Результати вивчення освітнього компонента, його місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення освітнього компонента «Теорія літератури» для освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- фахові (спеціальні) компетентності:

СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку англійської літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та англійською і німецькою мовами.

СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК 15. *Здатність розуміти основні категорії тексту і текстово-дискурсивні моделі; аналізувати, коментувати, інтерпретувати цілісні тексти, а також окремі мовні засоби та стилістичні явища в різних текстових жанрах англійської та української мов, визначати їх стилістичні функції.*

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента «Теорія літератури»:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та англійською та німецькою мовами.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», дисципліна є базовою для подальшого вивчення ОК «Історія зарубіжної літератури», а також пов'язана із курсами «Філософія», «Вступ до мовознавства», «Основи теорії мовної комунікації».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компонента, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом НПП виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол № 12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

**Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота здобувачів		
Тема 1. Теорія літератури як літературознавча дисципліна.	8	2	2	4	УД, РМГ, Т	4
Тема 2. Розвиток літературознавчої думки.	18	-	6	12	-	12
Тема 2.1. Головні етапи розвитку науки про літературу від давнини до початку XIX ст.	6	-	2	4	УД, ВПЗ	4
Тема 2.2. Основні напрями літературознавства XIX-XX ст.	6	-	2	4	УД, П	4
Тема 2.3. Сучасне літературознавство: напрямки, школи, методи.	6	-	2	4	УД, Д	4
Тема 3. Специфіка літератури як мистецтва слова.	8	2	2	4	УД, РМГ	4
Тема 4. Художній образ у літературі.	8	2	2	4	УД, Т, РМГ	4
Тема 5. Теорія літературного твору.	12	2	2	8	-	4
Тема 5.1. Літературний твір як літературознавча проблема.	6	2	-	4		
Тема 5.2. Зміст і форма літературного твору.	6	-	2	4	УД, ТЕ	4
Тема 6. Сюжет та композиція літературного твору	12	2	2	8	-	4
Тема 6.1. Сюжет як основа предметного світу твору.	6	2	-	4	-	-
Тема 6.2. Композиція літературного твору.	6	-	2	4	УД, ВПЗ	4

Тема 7. Мова художнього твору.	24	-	8	16	-	16
Тема 7.1. Художні тропи.	6	-	2	4	Т, РМГ, ВПЗ	4
Тема 7.2. Види словесно-предметного інакомовлення.	6	-	2	4	Т, РМГ, ВПЗ	4
Тема 7.3. Інтонаційно-синтаксична виразність художньої мови.	6	-	2	4	Т, РМГ, ВПЗ	4
Тема 7.4. Поетична фонетика.	6	-	2	4	УД, ВПЗ	4
Тема 8. Поетична форма художньої мови.	8	2	2	4	УД, В, РМГ	4
Тема 9. Роди й жанри літератури	18	2	4	12	-	8
Тема 9.1. Жанрова специфіка художніх творів у теоретичному дискурсі.	6	2	-	4	-	-
Тема 9.2. Лірика, епос, драма: походження, історичний розвиток, сучасні особливості.	6	-	2	4	УД, ВПЗ	4
Тема 9.3. Проміжні міжродові утворення, їх види і жанри.	6	-	2	4	УД, П	4
Тема 10. Літературний процес у теоретико-літературному вимірі.	24	2	6	16	-	12
Тема 10.1. Літературний процес.	6	2	-	4	-	-
Тема 10.2. Романтизм як літературний напрям і художній метод.	6	-	2	4	УД, ВПЗ	4
Тема 10.3. Модернізм як епоха в історії європейської літератури кінця XIX - початку XX століття	6	-	2	4	В, Т, УД	4
Тема 10.4. Постмодернізм – як культурне та літературне явище кінця XX – початку XXI століть	6	-	2	4	ВПЗ, РМГ	4

Тема 11. Сучасна літературна компаративістика	6	-	2	4	ТЕ, ВПЗ	4
Тема 12. Теоретичні й практичні засади інтертекстуальності	6	-	2	4	В, Т, ВПЗ	4
Тема 13. Структуральний аналіз творів	6	-	2	4	ТЕ, РМГ, Т	4
Тема 14. Переклад і проблема збереження національної самобутності художнього твору	6	-	2	4	Т, В, УД	4
Індивідуальне завдання	16	-	-	16	ІЗ	12
Разом	180 / 6	16	44	120		100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

ВПЗ – виконання практичних завдань – 2 бали

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал

УД – участь у дискусії – 2 бали

Т – тестування – 1 бал

ТЕ – твори-есе – 2 бали

РМГ – робота в малих групах – 1 бал

Д – доповідь – 2 бали

П – презентація – 2 бали

ІЗ – індивідуальне завдання – 12 балів (курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 5 балів; наукова робота – 7 балів)

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента.

Тема 1. Теорія літератури як літературознавча дисципліна.

Літературознавство та філологія. Література як предмет літературознавства. Наука про літературу серед інших наукових дисциплін. Основні й допоміжні літературознавчі дисципліни. Основні методи літературознавства. Основні предметно-об'єктні блоки теорії літератури. Об'єкт і предмет теорії літератури. Взаємозв'язки літературознавчих дисциплін. Зв'язок теорії літератури з основними та допоміжними літературознавчими дисциплінами.

Тема 2. Розвиток літературознавчої думки.

Вчення про літературу в Давній Греції. Значення праць Платона й Аристотеля для розвитку науки про літературу в Європі. Літературознавчі концепції XVIII століття. Формування нової наукової парадигми в літературознавстві XIX ст. Міфологічна школа братів Грімм. Становлення біографічного методу: Ш. Сент-Бев. Культурно-історична школа. Вплив філософії позитивізму. Наукова концепція І. Тена. Становлення естетики як вчення про прекрасне. «Естетика» А. Баумгартена. Нормативні поетики. «Поетичне мистецтво» М. Буало як зразок західних нормативних поетик. Психоаналіз і літературознавство (З. Фройд, Е. Фром, К.-Г. Юнг). Теорія архетипів. Соціологічний метод в літературознавстві. Міфокритика XX ст. Сучасні напрямки літературознавства: постструктуралізм та деконструктивізм (М. Фуко, Ж. Дерріда, Г. Блум). Постколоніальна критика: «Орієнталізм» Е. Саїда. Екокритика, біополітичні студії, постгуманізм.

Тема 3. Специфіка літератури як мистецтва слова.

Мистецтво серед інших видів людської діяльності. Предмет і функції мистецтва. Види мистецтва. Класифікації видів мистецтва за різними ознаками. Література серед інших видів мистецтва. Взаємодія літератури з іншими видами мистецтва та сферами духовного життя суспільства. Література в широкому і вузькому розумінні терміна. Художня література як одна з форм суспільної свідомості. Походження художнього мислення. Предмет та функції літератури. Слово, як найбільш гнучкий матеріал. Умовність, сугестивність, емоційність, психологізм, діалогічність художньої літератури. Суспільне значення художньої літератури.

Тема 4. Художній образ у літературі.

Образність і образ у літературі. Визначення образу, його складники. Науковий і художній образи. Художній образ як центральний компонент структури літературного твору. Образний зміст твору. Умовність образів. Ознаки та функції художніх образів в літературі. Класифікація художніх образів.

Тема 5. Теорія літературного твору.

Літературний твір як літературознавча проблема. Основні теорії літературного твору. Теорія художньої цілісності. Літературний твір як діалог автора та читача. Змістовна сторона літературного твору: тематика, проблематика, ідейно-емоційна оцінка, пафос, ідея. Проблема єдності змісту та форми в літературному творі. Художня форма та її функції. Можливості наукового осягнення літературного твору як художнього цілого.

Тема 6. Сюжет та композиція літературного твору.

Сюжет як основа предметного світу твору. Сюжет і фабула. Художні простір і час. Поняття «хронотоп». Сюжет в аспекті медіації людини і світу, художнього осмислення буття людини у світі. Концентричний та хронікальний типи сюжетів. Елементи сюжету. Позасюжетні елементи. Мотив у літературному творі. Мотив і лейтмотив.

Типи поетик. Способи викладу матеріалу в художньому творі. Оптимальна організація твору. Зв'язок понять «оптимальна організація», «цілісність», «художність».

Поняття про композицію літературного твору. Предметна та текстуальна композиція. Основні елементи предметної та текстуальної композиції. Типи композиційних зв'язків: контраст, паралелізм, обрамлення, упередження, замовчування.

Тема 7. Мова художнього твору.

Художні тропи. Епітет як первісний троп і системоутворюючий центр тропіки. Порівняння як засіб індивідуально-авторської світобудови у художньому перекладі. Метафора, її природа та роль у мові та мовленні. Метонімія і метафора: питання диференціації понять. Синекдоха. Види синекдохи. Перифраза як важливий компонент архітекτονіки художнього тексту.

Види словесно-предметного інакомовлення. Уособлення як вид словесно-предметного інакомовлення. Символ: природа, сутність та основні функції. Образи-символи, образи-алегорії, образи-емблеми. Фігури кількості: гіпербола, мейозис, літота.

Інтонаційно-синтаксична виразність художньої мови. Синтаксичні фігури, побудовані на порушенні звичайних граматичних та синтаксичних зв'язків. Випадки з незвичним взаємним розташуванням частин синтаксичних конструкцій.

Поетична фонетика. Асонанс. Алітерація. Ономатопея.

Тема 8. Поетична форма художньої мови.

Прозове та віршоване художнє мовлення. Ритм і походження поезії. Антична система віршування. Поняття про стопу, мору й цезуру. Гекзаметр і пентаметр. Типи клаузул. Тонічна система віршування й усний народний вірш. Структурні особливості силабічного вірша. Поняття про білий вірш. Силаботонічна система віршування. Основні віршовані розміри. Верлібр і дольник. Рима та її види. Поняття про строфу. Види строф.

Тема 9. Роди й жанри літератури.

Жанрова специфіка художніх творів у теоретичному дискурсі. Поняття «жанр», «жанрова система». З історії вивчення жанрів. Жанр і стиль. Епічний рід літератури. Генезис і родові ознаки епосу. Система епічних жанрів. Ліричний рід літератури. Генезис і родові ознаки лірики. Проблеми класифікації типів ліричних творів. Жанровий поділ лірики. Драматичний рід літератури. Генезис і родові ознаки драми. Жанри драматичного роду.

Проміжні міжродові утворення, їх види і жанри. Ліро-епос та його жанрові втілення: ліро-епічна поема, дума, історична пісня, балада. Ліро-драма та її жанри: драматична поема, драматичний етюд. Епо-драма та її основний жанр — драма для читання. «Дифузія» жанрів, ламання стереотипів, розмаїття сучасної генерики.

Тема 10. Літературний процес у теоретико-літературному вимірі.

Поняття про літературний процес. Світова література й національні літератури. Традиції та новаторство в процесі літературного розвитку. Проблема періодизації в історії літератури. Основні літературні епохи (періоди).

Романтизм як літературний напрям і художній метод. Світоглядні засади романтизму. Естетика й поетика романтизму. Течії романтизму. Жанрова система романтичної літератури. Романтизм і реалізм як бінарна опозиція культури.

Модернізм як епоха в історії європейської літератури кінця XIX - початку XX століття. Модернізм як художній метод. Модернізм і декадентство. Поняття авангардизму. Символізм як перший модерністський метод. Поетика імпресіонізму. Особливості світогляду та художнього стилю експресіоністів. Футуризм як авангардистський модерністський метод. Сюрреалізм: філософія, естетика, поетика.

Постмодернізм — як культурне та літературне явище кінця XX — початку XXI століть. Теоретичні засади літератури постмодернізму. Виникнення та розвиток постмодернізму в літературі. Характерні ознаки постмодернізму.

Тема 11. Сучасна літературна компаративістика.

Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Новітні підходи та концепції порівняльного вивчення літературних явищ. Основний вектор руху в компаративістиці, його характерні парадигми й тенденції. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку. Міждисциплінарні дослідження як складник компаративістики.

Тема 12. Теоретичні й практичні засади інтертекстуальності.

Інтертекстуальність як сукупність міжтекстових зв'язків, виявлення різних форм і напрямів письма в одній текстовій площині. Види інтертекстуальності. Роль автора, тексту і читача в інтертекстуальності. Інтертекстуальність і традиція, вплив, трансформація. Інтертекстуальність і проблема національної самобутності літератури. Інтертекстуальність як спосіб вираження авторської позиції в творі.

Тема 13. Структуральний аналіз творів.

Текст як об'єкт структуралізму. Особливості структурального аналізу творів. Зв'язок структуралізму з лінгвістикою і математикою. Структуральний і формальний методи: аспекти відмінності.

Тема 14. Переклад і проблема збереження національної самобутності художнього твору

Секрети і парадокси перекладу. Проблеми невідповідності перекладу оригіналу. Перекладознавчі проблеми у світлі літературознавчих теорій. Переклад та психологія особистості. Теорія З. Фрейда та гендерні студії у перекладознавстві. Переклад та національне підсвідоме. Теорія архетипів та міфопоетика. Проблема осягнення художнього твору: переклад у руслі феноменологічної теорії. Переклад як форма міждисциплінарних взаємин. Переклад як інтерпретація: від літературної герменевтики до рецептивної естетики. Подолання проблеми «конфлікту інтерпретацій» через мову та структуру тексту. Проблема національного як відкриття нових шляхів для розвитку порівняльного літературознавства.

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год
1	2	3
Визначати місце літературознавства в системі наук. Усвідомлювати роль теорії літератури як фундаментальної складової літературознавства. Характеризувати основні та допоміжні літературознавчі дисципліни й їхній взаємозв'язок. Визначати об'єкт і предмет теорії літератури, розмежовувати ці поняття. Розумітися на основних методах літературознавства.	Тема 1. Теорія літератури як літературознавча дисципліна. Лекція № 1 План лекції 1. Літературознавство та філологія. Наука про літературу серед інших наукових дисциплін. 2. Основні предметно-об'єктні блоки теорії літератури. 3. Основні й допоміжні літературознавчі дисципліни. 4. Взаємозв'язки літературознавчих дисциплін. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Складання опорної схеми «Структура літературознавства». 4. Складання опорної схеми «Взаємозв'язки основних літературознавчих дисциплін». 5. Складання діаграми Венна «Допоміжні літературознавчі дисципліни».	4
	Тема 1. Теорія літератури як літературознавча дисципліна. Практичне заняття № 1 1. Література як предмет літературознавства. 2. Основні методи літературознавства. 3. Об'єкт і предмет теорії літератури. 4. Зв'язок теорії літератури з основними та допоміжними літературознавчими дисциплінами.	2

Аналізувати основні етапи розвитку літературознавства від античності до сучасності, простежуючи зміну наукових парадигм і методологій. Пояснювати зміст ключових теорій античного літературознавства та їхній вплив на подальший розвиток європейської гуманітарної думки. Розуміти концептуальні засади літературознавчих шкіл XVIII–XX століть. Характеризувати особливості сучасних літературознавчих напрямів. Усвідомлювати роль філософських і культурних чинників у формуванні літературознавчих концепцій різних історичних епох.	Тема 2. Розвиток літературознавчої думки. Тема 2.1. Головні етапи розвитку науки про літературу від давнини до початку XIX ст. Практичне заняття № 2 1. Вчення про літературу в Давній Греції. 2. Значення праць Платона й Аристотеля для розвитку науки про літературу в Європі. 3. Літературознавчі концепції XVIII століття. Тема 2.2. Основні напрями літературознавства XIX–XX ст. Практичне заняття № 3 1. Формування нової наукової парадигми в літературознавстві XIX ст. 2. Міфологічна школа братів Грімм. 3. Становлення біографічного методу: Ш. Сент-Бев. Тема 2.3. Сучасне літературознавство: напрями, школи, методи. Практичне заняття № 4 1. Психологізація і літературознавство (З. Фрейд, Е. Фром, К.-Г. Юнг). Теорія архетипів. 2. Соціологічний метод в літературознавстві. 3. Міфокритика XX ст. 4. Сучасні напрями літературознавства: постструктуралізм та деконструктивізм (М. Фуко, Ж. Дерріда, Г. Блум). Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2 2 2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготовка до практичного заняття. 2. Самостійне вивчення питань: - Культурно-історична школа. Вплив філософії позитивізму. Наукова концепція І. Тена. - Становлення естетики як вчення про прекрасне. «Естетика» А. Баумгартена. - Нормативні поетики. «Поетичне мистецтво» М. Буало як зразок західних нормативних поетик. - Сучасні напрями літературознавства: постструктуралізм та деконструктивізм (М. Фуко, Ж. Дерріда, Г. Блум). - Постколоніальна критика: «Орієнталізм» Е. Саїда. - Екокритика, біополітичні студії, постгуманізм. 3. Підготовка мініпрезентацій за темою «Напрями літературознавства XIX століття».	12

Розуміти місце мистецтва в системі людської діяльності та його основні функції. Класифікувати види мистецтва за різними критеріями. Розуміти специфіку літератури як виду мистецтва. Характеризувати функції літератури. Визначати особливості літератури як мистецтва слова. Інтерпретувати літературні твори як форми художнього осмислення дійсності.	Тема 3. Специфіка літератури як мистецтва слова. Лекція № 2 План лекції 1. Мистецтво серед інших видів людської діяльності. Предмет і функції мистецтва. 2. Види мистецтва. Література серед інших видів мистецтва. 3. Предмет та функції літератури. 4. Походження художнього мислення. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Самостійне вивчення питань: - Умовність, сутєвність, емоційність, психологізм, діалогічність художньої літератури. - Взаємодія літератури з іншими видами мистецтва та сферами духовного життя суспільства. - Суспільне значення художньої літератури. 4. Складання ментальної карти «Види мистецтва».	4
	Тема 3. Специфіка літератури як мистецтва слова. Практичне заняття № 5 1. Класифікації видів мистецтва за різними ознаками. 2. Слово, як найбільш гнучкий матеріал. Література в широкому і вузькому розумінні терміна. 3. Художня література як одна з форм суспільної свідомості.	2
Розуміти основні ознаки художнього образу та його функції у літературному творі. Класифікувати художні образи. Аналізувати структуру художнього образу. Диференціювати поняття «образність» і «образ». Усвідомлювати роль художнього образу у створенні ідейно-естетичної цілісності твору.	Тема 4. Художній образ у літературі. Лекція № 3 План лекції 1. Дефініція поняття в теорії літературі. 2. Ознаки та функції художніх образів в літературі. 3. Класифікація художніх образів. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 7, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Самостійне вивчення питань: - Художній образ як центральний компонент структури літературного твору. - Науковий і художній образи. 4. Проаналізувати зразки автологічного та металогічного образів.	4

	Тема 4. Художній образ у літературі Практичне заняття № 6 1. Образність і образ у літературі. 2. Визначення образу, його складники. 3. Образний зміст твору. Умовність образів. 4. Види образів.	2
Розуміти специфіку літературного твору як художньої цілісності. Усвідомлювати діалогічну природу літературного тексту як взаємодію між автором, текстом і читачем. Характеризувати змістовну структуру твору: тематику, проблематику, ідею, пафос, ідейно-емоційну оцінку. Усвідомлювати значення єдності змісту й форми як умови цілісного художнього сприйняття.	Тема 5. Теорія літературного твору. Тема 5.1. Літературний твір як літературознавча проблема. Лекція № 4 План лекції 1. Основні теорії літературного твору. 2. Теорія художньої цілісності. 3. Літературний твір як діалог автора та читача. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Написання есе «Форма чи зміст: що визначає художню цінність літературного твору?»	8
	Тема 5.2. Зміст і форма літературного твору. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 7 1. Змістовна сторона літературного твору: тематика, проблематика, ідейно-емоційна оцінка, пафос, ідея. 2. Проблема єдності змісту та форми в літературному творі. 3. Художня форма та її функції. 4. Можливості наукового осягнення літературного твору як художнього цілого.	2
Розуміти структуру й елементи внутрішньої форми художнього твору. Аналізувати систему образів художнього твору, основні фази сюжету. Визначати типи сюжетів. Виокремлювати позасюжетні елементи.	Тема 6. Сюжет та композиція літературного твору. Тема 6.1. Сюжет як основа предметного світу твору. Лекція № 5 План лекції 1. Сюжет і фабула. Художні простір і час. Поняття «хронотоп». 2. Сюжет в аспекті медіації людини і світу, художнього осмислення буття людини у світі. 3. Концентричний та хронікальний типи сюжетів. 4. Елементи сюжету. Позасюжетні елементи. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21, 25. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2

Аналізувати мовно-композиційні форми.	Самостійна робота здобувачів. 1. Самостійне вивчення питань: - Мотив у літературному творі. Мотив і лейтмотив. - Типи поетик. Способи викладу матеріалу в художньому творі. - Оптимальна організація твору. Зв'язок понять «оптимальна організація», «цілісність», «художність». 2. Створити когнітивну карту «Поетика художнього твору», використовуючи технології mind-mapping. Тема 6.2. Композиція літературного твору. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21, 25. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 8 1. Поняття про композицію літературного твору. Предметна та текстуальна композиція. 2. Основні елементи предметної та текстуальної композиції. 3. Типи композиційних зв'язків: контраст, паралелізм, обрамлення, упередження, замовчування.	8 2
Розуміти загальні принципи організації художнього мовлення, художньо-мовленнєву організацію літературного твору, засоби словотворчого вираження мовлення, лексико-синонімічні засоби вираження мовлення, засоби контекстуально-синонімічного вираження мовлення (тропи), синтаксичні засоби вираження мовлення (стилістичні фігури).	Тема 7. Мова художнього твору. Тема 7.1. Художні тропи. Практичне заняття № 9 1. Епітет як первісний троп і системоутворюючий центр тропіки. 2. Порівняння як засіб індивідуально-авторської світобудови у художньому перекладі. 3. Метафора, її природа та роль у мові та мовленні. 4. Метонімія і метафора: питання диференціації понять. Тема 7.2. Види словесно-предметного інакомовлення. Практичне заняття № 10 1. Символ: природа, сутність та основні функції 2. Образи-символи, образи-алегорії, образи-емблеми. 3. Фігури кількості: гіпербола, мейозис, літота Тема 7.3. Інтонаційно-синтаксична виразність художньої мови. Практичне заняття № 11 1. Синтаксичні фігури, побудовані на порушенні звичайних граматичних та синтаксичних зв'язків. 2. Випадки з незвичним взаємним розташуванням частин синтаксичних конструкцій Тема 7.4. Поетична фонетика. Практичне заняття № 12 1. Асонанс. Алітерація. 2. Ономатопея. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 10, 13, 16, 18, 19, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2 2 2 2

	Самостійна робота здобувачів. 1. Самостійне вивчення питань: - Синекдоха. Види синекдохи. - Перифраза як важливий компонент архітекτονіки художнього тексту. - Уособлення як вид словесно-предметного інакомовлення. 2. Виписати з творів художньої літератури по 2 приклади тропів.	16
Розуміти особливості фонетичних засобів у художніх творах, етимологічне коріння художньої експресії. Розпізнавати основні фонетичні засоби організації художнього тексту та їхню естетичну функцію у конкретному творі. Аналізувати систему віршування, метр, ритм, розмір віршів, характеризувати риму і строфіку поезій.	Тема 8. Поетична форма художньої мови. Лекція № 6 План лекції 1. Прозове та віршоване художнє мовлення. 2. Антична система віршування. 3. Тонічна система віршування й усний народний вірш. 4. Структурні особливості силабічного вірша. Силабо-тонічна система віршування. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Самостійне вивчення питань: - Ритм і походження поезії. - Поняття про стопу, мору й цезуру. - Гекзаметр і пентаметр. - Типи клаузул. - Поняття про білий вірш.	4
	Тема 8. Поетична форма художньої мови. Практичне заняття № 13 1. Основні віршовані розміри. 2. Верлібр і дольник. 3. Рима та її види. 4. Поняття про строфу. Види строф.	2
Розуміти особливості генезису та розвиток трьох основних родів літератури: епосу, лірики, драми. Характеризувати жанрову систему в межах кожного роду літератури: епічного, ліричного, драматичного.	Тема 9. Роди й жанри літератури Тема 9.1. Жанрова специфіка художніх творів у теоретичному дискурсі. Лекція № 7. План лекції. 1. Поняття «жанр», «жанрова система». З історії вивчення жанрів. 2. Жанр і стиль. 3. Дифузія жанрів. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 8, 9, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2

Розуміти значення міжродових утворень у сучасному літературному контексті. Розуміти жанрову дифузію та ламання традиційних меж між родами літератури.	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Створити когнітивну карту «Жанрова система художньої літератури», використовуючи технології mind-mapping. 4. Мініпрезентація «Фентезі як літературний жанр».	12
	Тема 9.2. Лірика, епос, драма: походження, історичний розвиток, сучасні особливості. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 8, 9, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	
	Практичне заняття № 14 1. Епічний рід літератури. 1.1. Генезис і родові ознаки епосу. 1.2. Система епічних жанрів. 2. Ліричний рід літератури. 2.1. Генезис і родові ознаки лірики. 2.2. Проблеми класифікації типів ліричних творів. 2.3. Жанровий поділ лірики. 3. Драматичний рід літератури. 3.1. Генезис і родові ознаки драми. 3.2. Жанри драматичного роду.	2
	Тема 9.3. Проміжні міжродові утворення, їх види і жанри. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 8, 9, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 15 1. Ліро-епос та його жанрові втілення: ліро-епічна поема, дума, історична пісня, балада. 2. Ліро-драма та її жанри: драматична поема, драматичний етюд. 3. Епо-драма та її основний жанр — драма для читання. 4. “Дифузія” жанрів, ламання стереотипів, розмаїття сучасної генерики.	2

Пояснювати взаємозв'язки між світовою та національними літературами в історичній перспективі. Усвідомлювати роль традицій і новаторства як рушійних сил літературного розвитку. Характеризувати ключові літературні епохи та їх відмінні ознаки. Інтерпретувати їх філософські й естетичні засади.	Тема 10. Літературний процес у теоретико-літературному вимірі. Тема 10.1. Літературний процес. Лекція № 8. План лекції. 1. Поняття про літературний процес. 2. Світова література й національні літератури. 3. Традиції та новаторство в процесі літературного розвитку. 4. Проблема періодизації в історії літератури. Основні літературні епохи (періоди). Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 15, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Доповнення лекційного матеріалу. 2. Підготовка до практичного заняття. 3. Самостійне вивчення питань: - Передумови літературного напрямку модернізму. - Сміх (гумор) як основна зброя постмодерністів. 4. Буктрейлер до художнього твору епохи постмодернізму на вибір	16
	Тема 10.2. Романтизм як літературний напрям і художній метод. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 15, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 16 1. Світоглядні засади романтизму. 2. Естетика й поетика романтизму. 3. Течії романтизму. 4. Жанрова система романтичної літератури. 5. Романтизм і реалізм як бінарна опозиція культури. Тема 10.3. Модернізм як епоха в історії європейської літератури кінця XIX - початку XX століття Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 15, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 17	2 2

	1. Модернізм як художній метод. Модернізм і декадентство. Поняття авангардизму. 2. Символізм як перший модерністський метод. 3. Поетика імпресіонізму. 4. Особливості світогляду та художнього стилю експресіоністів. 5. Футуризм як авангардистський модерністський метод. 6. Сюрреалізм: філософія, естетика, поетика. Тема 10.4. Постмодернізм – як культурне та літературне явище кінця XX – початку XXI століть. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 15, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Практичне заняття № 18 1. Теоретичні засади літератури постмодернізму. 2. Виникнення та розвиток постмодернізму в літературі. 3. Характерні ознаки постмодернізму.	2
Аналізувати основні стратегії та методи сучасної компаративістики у вивченні літературних явищ. Пояснювати новітні підходи до порівняльного аналізу літератур. Характеризувати провідні парадигми компаративістики та сучасні тенденції її розвитку. Розуміти значення міждисциплінарних досліджень. Інтерпретувати літературні тексти з урахуванням міжкультурних контекстів.	Тема 11. Сучасна літературна компаративістика. Практичне заняття № 19 1. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Новітні підходи та концепції порівняльного вивчення літературних явищ. 2. Основний вектор руху в компаративістиці, його характерні парадигми й тенденції. 3. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку. 4. Міждисциплінарні дослідження як складник компаративістики. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготовка до практичного заняття. 2. Написання есе «Художній текст як місце зустрічі культур».	4

Аналізувати різні форми інтертекстуальних зв'язків у літературному тексті. Розуміти сутність інтертекстуальності як одного з провідних принципів постмодерної поезики. Усвідомлювати роль інтертекстуальності у формуванні авторської позиції та ідеологічного змісту тексту.	Тема 12. Теоретичні й практичні засади інтертекстуальності. Практичне заняття № 20 1. Інтертекстуальність як сукупність міжатекстових зв'язків, виявлення різних форм і напрямів письма в одній текстовій площині. 2. Види інтертекстуальності. 3. Роль автора, тексту і читача в інтертекстуальності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 11, 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
Розуміти особливості структурального аналізу творів, зв'язок структуралізму з лінгвістикою та математикою, теоретичні розробки методу.	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготовка до практичного заняття. 2. Самостійне вивчення питань: - Інтертекстуальність і традиція, вплив, трансформація. - Інтертекстуальність і проблема національної самобутності літератури. - Інтертекстуальність як спосіб вираження авторської позиції в творі.	4
	Тема 13. Структуральний аналіз творів. Практичне заняття № 21 1. Текст як об'єкт структуралізму. Особливості структурального аналізу творів. 2. Зв'язок структуралізму з лінгвістикою і математикою. 3. Структуральний і формальний методи: аспекти відмінності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготовка до практичного заняття. 2. Написання есе «Чи можливе прочитання літературного твору поза його структурою?».	4

Усвідомлювати значення психологічного, національного та культурного контексту у перекладацькій інтерпретації твору. Характеризувати перекладознавчі підходи в межах літературознавчих теорій. Визначати жанрові, стильові, структурні та тематичні складові тексту, що підлягають відтворенню при перекладі. Здійснювати порівняльний аналіз художнього тексту оригіналу та перекладу.	Тема 14. Переклад і проблема збереження національної самобутності художнього твору Практичне заняття № 22 1. Секрети і парадокси перекладу. Проблеми невідповідності перекладу оригіналу. 2. Перекладознавчі проблеми у світлі літературознавчих теорій. 2.1. Переклад та психологія особистості. Теорія З. Фрейда та гендерні студії у перекладознавстві. 2.2. Переклад та національне підсвідоме. Теорія архетипів та міфопоетика. 2.3. Проблема осягнення художнього твору: переклад у руслі феноменологічної теорії. 3. Переклад як форма міждисциплінарних взаємин. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додаткові: 11, 13, 16, 18, 20, 21. Інтернет-ресурси: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32.	2
	Самостійна робота здобувачів. 1. Підготовка до практичного заняття. 2. Самостійне вивчення питань: - Переклад як інтерпретація: від літературної герменевтики до рецептивної естетики. - Подолання проблеми «конфлікту інтерпретацій» через мову та структуру тексту. - Проблема національного як відкриття нових шляхів для розвитку порівняльного літературознавства.	4
Індивідуальне завдання:		16
ВСЬОГО:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 296 с.
2. Галич О. Вступ до літературознавства : підручник для студ. вищ. навч. закл. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 324 с.
3. Горбань А. Теорія літератури: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2020. 233 с.
4. Горболіс Л. М. Теорія літератури і методологічний дискурс: навчальний посібник: у 2 ч. Ч. II. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2022. 200 с.
5. Горболіс Л. Теорія літератури і методологічний дискурс: навч. пос.: у 2 ч. Ч. 1. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. 249 с.
6. Ференц Н. С. Теорія літератури та основи естетики. Навчально-методичний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 104 с.

Додаткові:

7. Альбота С. Символ vs образ: до питання термінологічної варіативності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2016. № 842. С. 107–110.
8. Астрахан Н. І. Проблема міжсуб'єктної перевірки інтерпретації в проекції на естетику трагедійного та комедійного катарсису давньогрецької драми. *ARS ET SCIENTIA (Мистецтво і наука): культурологічний часопис*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. № 2. С. 7–12.
9. Васильєв Є. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації : монографія. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2017. 532 с.
10. Гладка В. А. Метонімія і метафора: питання диференціації понять. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Вип. 1. С. 71-75.
11. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти українського тексту: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
12. Князь Г.О., Коваль К.О. Художній образ у літературознавстві та лінгвістиці. *Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 23 лют. 2023 р. Харків : НЮУ ім. Я. Мудрого, 2023. С. 120–123.
13. Лапко О.А. Основи теорії літератури. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 114 с.
14. Моклиця М. Алгоритичний код літератури, або Реабілітація алегорії триває : монографія. Київ : ВД Кондор, 2017. 292 с.
15. Моклиця М. Модернізм в українській літературі ХХ ст.: Навчальний посібник. Київ : ВД Кондор, 2017. 392 с.
16. Ніколова О. О. Вступ до літературознавства : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Мова і література (англійська)». Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 122 с.

17. Овчарук О. Образ як поліфункціональний феномен культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 24–29.

18. Пащенко М.В. Теорія літератури : навчально-методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2019. 92 с.

19. Приблуда Л. М. Перифраза як важливий компонент архітекτονіки художнього тексту. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2022. № 56. С. 119-122.

20. Рубан А. А. Практикум зі вступу до літературознавства: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Слов'янськ / Дніпро, 2023. 152 с.

21. Словник-довідник літературознавчих термінів / за ред. О. В. Бобири. Чернігів : ФОП Лозовий В. М., 2016. 132 с.

22. Тимощук Н. М. Літературознавча інтерпретація історичної драми Івана Огієнка Розп'ятий Мазепа. *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія: Філологічна*. 2016. Вип. 13. С. 230-234.

23. Тимощук Н. М. Репрезентація життя головної героїні в оповіданні Ольги Токарчук «Розплющ очі, ти вже мертвий». *Наукові записки*. 2024. Вип. 1 (208). С. 366-372.

24. Тимощук Н. Художні особливості роману «Посол мертвих» Аскольда Мельничука. *Наукові записки Бердянського педагогічного університету*. 2017. №XIV. С. 136–141.

25. Тимощук Н.М. Концептосфера заголовків сучасних англomовних бестселерів. *Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції*, 2021. С. 203-206.

Інтернет-ресурси:

26. Словник літературознавчих термінів. URL: <https://onlyart.org.ua/dictionary-literary-terms/>

27. Теорія літератури. Персональний сайт Ігоря Папуші. URL: <https://papusha.at.ua/index/0-6>

28. The Literary Encyclopedia. Exploring literature, history and culture. URL: <https://www.litencyc.com/>

29. Literary Devices. URL: <https://literarydevices.net/>

30. Introduction to Modern Literary Theory. URL: <http://www.kristisiegel.com/theory.htm>

31. Teorie literatury. URL: <https://www.vaseliteratura.cz/teorie-literatury>

32. Літературна енциклопедія. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/dic/>